

รายการวิทยุ Human Talk

รายการวิทยุ Human Talk ออกอากาศวันอาทิตย์ที่ 10 มิถุนายน 2561

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า คนเราจะประสบความสำเร็จได้ ก็ต้องผ่านความล้มเหลวมาก่อน สัปดาห์ที่แล้วที่ออกอากาศรายการวิทยุ เม เอเรียยังแข่งขันไม่เสร็จ วันรุ่งขึ้น ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ มาดูนำ อยู่ 7 คะแนน เหลืออีก 9 หลุม กอล์ฟถ้านำ 7 คะแนนน่าจะชนะแน่นอน แต่พอครบ 18 หลุมก็เสมอกัน คู่แข่งเป็นคนเกาหลี เป็นคนที่เล่นดีมาก ต้องมาต่อเวลา ต่อเวลาอีก 2 หลุม หลุมแรก ได้เบอร์ดีไป ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ ปิดทีวีและมันใจมากกว่า เขาคงแพ้นั่นแน่นอน พอผ่านไป 1 ชั่วโมง ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ ก็มาเปิดอีก เมกลับมาชนะเขา ซึ่งเป็นเรื่องที่ประหลาดมาก คนเราต้อง ปรับ Mindset ของตนเองอยู่เสมอให้เป็น Mindset ที่พร้อมจะเรียนรู้ความล้มเหลวในอดีต คนเราไม่ว่าจะทำงานอะไร อาชีพอะไร ถ้าเห็นแต่ความสำเร็จ ก็ไม่ประสบความสำเร็จแน่นอน เพราะฉะนั้นถ้าจะมีความสำเร็จในชีวิต ก็ต้องผ่านความล้มเหลวมาก เมผ่านความล้มเหลวมาหลายครั้ง กลับมาเรียนรู้จากมันและก็นำมาเป็นบทเรียนที่ดี

คุณวิชัย วรรณวิงศ์ กล่าวว่า ทันทีที่ทราบข่าวจากสื่อสังคมออนไลน์ มั่นใจว่า จากนี้ไป 2 พี่น้องคู่นี้จะกลายเป็นแรงบันดาลใจให้กับเด็กและเยาวชนและกับอีกหลายคน

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า วันนั้นเขาสู้ พอมาดูครั้งหลัง เขาเฉียดความล้มเหลวมากเพราะคู่แข่งเขาพัตไม่ลง ตอนที่เล่นธรรมดา ก็พัตได้ดีมาก เป็นตัวอย่างที่ดี Mindset เป็นการกำหนดความคิดของเราที่อยู่ในใจ ซึ่งความคิดเหล่านั้นก็ฝังในใจมานาน ถ้าเราไม่ปรับวิธีคิดของเรา เราก็จะไม่เปลี่ยนแปลง เหมือนคนที่คิดอย่างไรก็คิดอย่างนั้น ยุคต่อไป ยิ่งในยุคของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง Mindset ต้องพร้อมจะเปลี่ยนแปลง ไม่จำเป็นจะต้องคิดเหมือนเดิม ต้องพร้อมจะคิดใหม่ ทำใหม่ และเมก็มั่นใจในตนเองมาก ก็มีโอกาที่จะก้าวหน้า บทเรียนนี้ทำให้เห็นการทำงานต่างๆไปด้วย การทำงานที่ผ่านมาของคน ถ้าเน้นแค่ความสำเร็จแล้วไม่เน้นความล้มเหลว ความสำเร็จอันนั้นอาจจะทำให้เจอปัญหาแล้วแก้ไม่ได้ เมเข้มแข็งมาก อายุแค่ 22 ปี ในระยะหลัง พี่สาวก็เล่นดีขึ้นเรื่อยๆ ก็กลายเป็นพี่น้องที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่โลกอย่างมาก เรื่องนี้น่าจะสอน Donald Trump ด้วย เพราะเขาต้องปรับ Mindset นั่นก็เป็นบทเรียนที่สำคัญ กอล์ฟเสียลูกหนึ่งถือเป็นโบกี้ ถือว่ามากแล้ว เขาตีลูกหนึ่งออกไป เสียไป 3 เรียกว่า Triple Bogeys หลุดไปข้างนอก กว่าจะกลับไปได้ก็เสีย ทำให้ขาดความมั่นใจ ในที่สุด ก็กลับได้ บางคนล้มแล้วไม่กลับมา ในการดำรงชีวิตของเรา ควรทำ 2 อย่างพร้อมกันไป

1.ถ้ามีความเจ็บปวดหรือล้มเหลวก็เรียนจากมัน

2.เป็นคนใฝ่รู้ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสังคมการเรียนรู้ เพราะถ้าเราเรียนรู้มากขึ้น ก็อ่านหนังสือมากขึ้น เปิดเว็บไซต์มากขึ้น จะทำให้เรามีความรู้อีกมากขึ้น ปัจจุบัน สังคมไทยเป็นสังคมที่ไม่มีการเรียนรู้ การเรียนของเราเป็นการเรียนสมัยประถม มัธยม มหาวิทยาลัย ไม่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถือเป็นปัญหา สังคมไทย ควรจะกระจายในการหาความรู้ที่อยู่ตลอดเวลา ไม่ได้หาความรู้เพื่อไปสอบ สิ่งเหล่านี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่ง

คุณวิชัย วรรณิงค์ กล่าวว่า กรณีเมกกับโม 2 นักกอล์ฟชื่อดังของไทย อย่างหนึ่งที่เจอเป็นเรื่องของความทู่เมตั้งแต่พ่อแม่ ปรับ Mindset ในการเลี้ยงลูกในการสร้างลูกให้ประสบความสำเร็จแล้วประกอบเข้ากับตัวเอง 2 พี่น้องมุ่งมั่นชัดเจน มีเป้าหมายและไม่ยอมแพ้อะไรง่ายๆ สูตรเหล่านี้จะทำให้หลายคนที่บ้านเสมอว่า ทำอะไรก็ไม่สำเร็จ ต้องหันกลับมาทบทวนว่า ที่ผ่านมามีเกิดจากการที่ไม่ได้ทุ่มเทจริงจังหรือไม่ แล้วเวลาที่เจอความล้มเหลวแล้วท้อแท้หรือไม่ เวลาเห็นพี่น้องคู่นี้ออกไปแข่งขันในต่างประเทศ ถ้าหากใครได้เฝ้าติดตามและเห็นความทุ่มเทมุ่งมั่นขนาดนี้ จะได้มีโอกาสประสบความสำเร็จเหมือนกัน

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า มีกีฬาไทย 3 ประเภทติดอันดับโลกและสร้างชื่อเสียงมาก กอล์ฟ กอล์ฟชายก็มีบ้างแต่ยังไม่เด่นเท่าเม มีกรีฑา อภิบาลรัตน์ใช้ได้ แล้วก็แบดมินตันที่อยู่ในระดับโลก เป็นทีมที่ติดอันดับ 2 ตัวบุคคล รัชชก อินทนนท์ก็เคยขึ้นถึงอันดับที่ 1 ส่วนวอลเลย์บอลทีมหญิงก็ถือว่าประสบความสำเร็จ นี่ก็คือมาตรฐานโลก แล้วพอมาดูการศึกษาไทย การเมืองไทยและสังคมไทยมีอะไรที่ไม่สอดคล้องกัน วันหนึ่งเราก็ไปสูมาตรฐานโลกที่น่าภูมิใจ กอล์ฟคนส่วนใหญ่ในโลกก็ติดตาม แบดมินตันเป็นที่ยอมรับของเอเชียแต่คนในโลกไม่ได้สนใจเท่าไร แล้วก็มาเรื่องของวอลเลย์บอล ถ้าเราสามารถนำมาตรฐานโลกอันนี้มาเป็นมาตรฐานของสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เรากำลังทำอยู่ เช่น เรื่องการศึกษา คุณภาพการศึกษาแย่มากเพราะอะไร ในขณะที่เรื่องกอล์ฟ เราก็ตัดอันดับโลกได้ ก็มองว่าปัจจัยอะไรที่ทำให้คนในสังคมเราขึ้นไปได้ และเป็นบทเรียนที่สำคัญที่สุด ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ ทำงานทุกวันเห็นว่า คนไทยมีศักยภาพมาก สิ่งเล็กๆเหล่านี้เป็นความสำเร็จของคนไทย ควรขยายความสำเร็จนี้ให้กระจายไปทุกจุด

คุณวิชัย วรรณิงค์ กล่าวว่า ตอนนี้ เราจำเป็นต้องหาคนที่มีความวิสัยทัศน์ มีความเข้าใจและเป็นคนที่มีความพร้อมในการที่จะทำให้คุณเป็นตัวอย่าง เพราะว่าสังคมไทยเป็นสังคมของการลอกเลียนแบบ ปลุกทุเรียนขายดีจึงล้มยางแล้วปลุกทุเรียน ใครทำอะไรดูแล้วน่าจะประสบความสำเร็จจึงมีกระบวนการเรียนแบบตามมาด้วยทันที แต่ไม่ได้คิดต่อยอด แทนที่ทุกอย่างจะดีขึ้นกลับล้มลงไป

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า ตัวอย่างเรื่องทุเรียนก็น่ากลัวเหมือนกัน ตอนนี้ใครๆก็เห่ทุเรียน ปลุกทุเรียนกันมากมาย ล่าสุด มีการประมูลทุเรียนที่นนทบุรีลูกละ 8 แสนบาท จะทำงานอะไรให้สำเร็จก็ต้องคิดต่อเนื่อง คราวนี้เป็น Growth Mindset หมายถึงทุกคนต้องปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง การมีทัศนคติ ค่านิยมความคิดต่างๆก็ต้องสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ถ้าเราอยู่ในองค์กรใด องค์กรนั้นหรือธุรกิจมันไปไม่ได้แล้ว แล้วเราต้องเปลี่ยนแปลง มิฉะนั้นจะย่ำอยู่กับที่ แล้วเป็นคนโบราณในองค์กรนั้น เขาจะเสนออะไรขึ้นมา เราก็มักไม่ทำ เราไม่เปิดโลกทัศน์ขึ้นมา ไม่มีการเรียนรู้ของใหม่ๆ สังคมการเรียนรู้ไม่ได้อยู่ที่ว่าได้ปริญญาหรือไม่ อยู่ที่ว่ามีทัศนคติในการเรียนรู้อย่างไรบ้าง เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดในวันนี้คือการเรียนรู้จากข้อเท็จจริง ประสบการณ์ที่เรามีอยู่ ไม่ใช่เรียนรู้จากตำราเพราะสังคมไทยยึดยึดหลักสูตรที่มีมากมาย บางครั้งไม่ตรงตามความต้องการของคน เราก็มักเป็นสังคมคล้าย Robot รู้ไม่จริง สิ่งที่เราเอาไปใช้หรือต่อยอดไม่ได้ ถ้าเรามี Concept ถูกต้องก็จะเป็นประโยชน์ Growth Mindset ต่างจาก Fixed Mindset ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ฉันทก็ไม่เปลี่ยน บางคนตื่นเช้ามาก็มีความคิดแบบเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่โลกเปลี่ยนแปลงเร็ว การเปลี่ยนแปลงในโลก คือ ชาวต่างชาติในโลกที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน คนไทยฟังข่าวก็ผ่านไป ไม่ได้วิเคราะห์หรือ

เชื่อมโยงและได้นำไปสร้างมูลค่าเพิ่ม เพราะฉะนั้นโอกาสก็ไปอยู่ในหมู่ผู้มีความสามารถทำสิ่งเหล่านั้นได้ สังคมไทยการศึกษาสอนให้เราจำ ไม่ได้สอนให้คิด อาจารย์ส่วนใหญ่ก็มีหลักสูตรของตนเองซึ่งสอนมากมายเพื่อออกไปทำงาน การทำงานยุคต่อไปมีการแข่งขันกันข้างนอกไม่ว่าจะเป็นโอกาสที่เกิดขึ้น ประเทศต่างๆคิดเรื่องต่างๆขึ้นมา วิชานี้ก็เลยไม่ใช่ทรัพยากรมนุษย์แบบเก่าๆแล้ว เป็นช่องทางการปรับ Mindset ของเราเป็น Growth Mindset คือ เรียนรู้จากความล้มเหลวและเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ การหารือกัน มีการปะทะกันทางปัญญา เรื่องปฏิรูปศาสนา เวลาพูดถึงรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หลายคนอาจจะบ่นว่า ปฏิรูปไม่ได้ การที่เขาสำรวจจับพระเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นพระผู้ใหญ่ด้วยแล้วสามารถมีหลักฐานจนกระทั่งพระบางองค์ต้องหนีไปต่างประเทศเป็นการเปลี่ยนแปลงอันสำคัญยิ่งต่อสังคมไทย การพัฒนาทุนมนุษย์มันไม่ใช่เรื่องความรู้และทักษะแต่เป็นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ศาสนาเราอ่อนแอ ใครจะดูแลเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในขณะที่ศาสนาของเราเป็นเอง ถึงเวลาแล้วที่มีการปฏิรูปศาสนาอย่างจริงจัง

คุณวิชัย วรธานีวงศ์ กล่าวว่า นี่เป็นโอกาสที่ไม่ได้มีบ่อยๆ เพราะที่ผ่านมามีการปล่อยปละละเลยด้วยเหตุผลใดๆก็ตาม ทำให้ผู้ที่ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้นรู้สึกสุขสบาย และทำที่สุดกทำลายศาสนาให้เสียหายไปเรื่อยๆ แต่ถ้าหากวันนี้ มองในมุมหนึ่งคิดว่า รัฐบาลชุดนี้ได้มีการวางรากฐานของการปฏิรูปทางศาสนาให้เห็นเป็นรูปธรรม ถ้าเป็นพระทำอะไรผิดแล้วแต่ต้องไม่ได้ จะอยู่ในสังคมได้อย่างไร เพราะถือเป็นผู้นำหรือบุคลากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในชุมชนและท้องถิ่น ถ้าท่านปฏิบัติตนไม่เหมาะสม ถึงเวลาแล้วที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันชำระสะสางแล้วก็เชิดชูพระที่ดี เราก็จะได้ตัวอย่างที่ดีและกราบไหว้ได้อย่างสนิทใจ เพราะฉะนั้น วันนี้ชาวพุทธก็ต้องเข้าใจว่า ไม่ได้หมายความว่า ทำให้ศาสนาเสื่อมแต่กลับจะทำให้ศาสนาสะอาดและดีมากขึ้น

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า พอได้เห็นเหตุการณ์นี้ ทำให้คิดถึงว่าบางครั้งศาสนาก็มีบทบาททางการเมืองด้วย แต่ก่อนเราไม่เข้าใจ คิดว่า ศาสนาเพื่อศาสนา ปรากฏว่า ศาสนามีการเล่นพวก ชื่อตำแหน่ง มีปัญหาทรัพยากรไม่โปร่งใส ถ้าเราปฏิรูปศาสนาอย่างแท้จริงจะเริ่มอย่างไร

คุณวิชัย วรธานีวงศ์ กล่าวว่า เริ่มจากการตรวจสอบคนที่เข้าสู่วงการศาสนา ก่อน เพราะที่ผ่านมาเริ่มต้นจากใครที่มีทุกข์ หนีคดี หรือมีปัญหาอะไรก็มาบวชเป็นพระ แล้วถัดจากนั้นก็ไปเป็นพรรคพวก มีการรวมกลุ่มรวมตัวกันเพื่อผลประโยชน์โดยนำเครื่องแบบพระมาหาผลประโยชน์

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า ศาสนาก็เหมือนกับโรงเรียน คนที่บวชไม่ได้เรียนธรรมะ แล้วเข้าไปเฉยๆ พระบางองค์เรียนภาษาบาลียังไม่รู้เรื่อง จริงๆแล้วศาสนาก็เหมือนมหาวิทยาลัยอันยิ่งใหญ่แห่งหนึ่ง คนในศาสนาต้องบวชเรียน เพราะฉะนั้นสิ่งแรกที่ยากเห็นคือ น่าจะมีการบังคับว่า ถ้าเป็นพระประจำอยู่จนกระทั่งเกษียณ ก็ต้องมีการเรียน ตอนนี้มีเปรียญ 9 ประโยค แต่จริงๆแล้วคนที่จะได้เปรียญ 9 ประโยคก็มีน้อย พระที่ได้เปรียญ 9 ประโยคก็ไม่ได้รับตำแหน่งสูงขึ้น คล้ายๆ ข้าราชการไม่มีเส้นในมหาเถรสมาคม เพราะฉะนั้นการก้าวสู่ตำแหน่งกลายเป็นเรื่องของการเมือง วันก่อน ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ ไปที่ต๋อยตุงก็ไปเจอเจ้าอาวาสซึ่งเป็นคนที่สร้างวัด มีผลงานดี ชาวบ้านมีปัญหาอะไร เช่น ที่เชียงรายมีสับประรดถูก ท่านก็ไปซื้อ

สับปรดจากชาวบ้านมาแล้วมาแจกฟรี เวลาที่ท่านเจอศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ ท่านพูดอยู่คำเดียวว่า อาตมาไม่มีรถเบนซ์ เพราะเวลาสมาธิมหาเถรสมาคมไปประชุมที่ใดก็มีรถคันใหญ่สวยทั้งนั้น กลายเป็นวัตถุนิยม

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์นำคณะผู้เข้าร่วมหลักสูตรศาสตร์พระราชากับการพัฒนาผู้นำยุค 4.0 รุ่นที่ 2 นมัสการและสนทนาธรรมกับหลวงพ่อบุชชิต ติสฺสวโร เจ้าอาวาสวัดห้วยปลากั้ง จังหวัดเชียงราย

เพราะฉะนั้นศาสนาไม่ควรจะถือเงิน ทุนนิยมเข้าไปวงการศาสนาค่อนข้างมาก ควรชำระทั้งวงการเพื่อปฏิรูปศาสนาใหม่ ให้ดำเนินคดีให้ถึงที่สุด ในเรื่องการเงินต้องมีการตรวจสอบมากกว่านี้ ที่เป็นอยู่ในขณะนี้มันยังไม่พอ สามต้องมีการเรียนธรรมะในพระพุทธศาสนามากขึ้น อย่างน้อยใครก็ตามที่บวชแล้ว 20 กว่าปีก็ต้องมีการเรียนขั้นต้น ในบางวัด บางที่พระไม่ได้เรียนอะไรเลย แล้วจะเทศน์ได้อย่างไร ยุคใหม่ พระต้องเรียนภาษาบาลีด้วย เพราะฉะนั้นเรื่องสังคมการเรียนรู้ของพระก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เรื่องศาสนาก็เป็นบทเรียนที่สำคัญ แนวคิดที่จะฝากไว้ก็คือ ทุนทางจริยธรรมเป็นทุนสำคัญของทุนมนุษย์ ถ้าคนไทยไม่มีจริยธรรม สังคมก็อยู่ไม่ได้ แล้วการที่เราจะปลูกฝังจริยธรรมให้คนไทย ส่วนหนึ่งก็ต้องมาจากศาสนา ศาสนาน่าจะมีบทบาทด้านนี้ได้ดีกว่าคนอื่น ถ้าศาสนาล้มเหลวเอง ใครจะทำที่เหลืออยู่ในเรื่องจริยธรรม ในขณะที่สื่อต่างๆ ในประเทศไทยเป็นสื่อที่เปิดกว้าง ไม่มีการจำกัดการใช้ ใครจะเปิดรูปลามกก็ไม่สามารถควบคุมได้ ยิ่งปัจจุบันนี้ การศึกษาของเราไม่สามารถแยกแยะได้ อะไรถูกอะไรผิด สังคมไทยในอนาคต ถ้าเราไม่มีหลักศาสนาเข้าไป ก็จะเป็นสังคมที่มีปัญหาอย่างมากในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม

เรื่องสุดท้าย ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ ทำหลักสูตรศาสตร์พระราชากับผู้นำยุค 4.0 จำนวน 2 รุ่น รุ่นแรกได้ไปศึกษาดูงานที่เขื่อนสิรินธร รุ่นที่ 2 ได้ไปศึกษาดูงานที่ดอยตุง ไปดูผลงานของสมเด็จพระเจ้า ประภากรวาท ที่ดอยตุงขณะนี้ ภายในเวลา 30 ปี มีผลงานอันเป็นที่ประจักษ์มากมายเพราะชาวเขาที่เคยปลูกฝิ่น และก็มีหลายเผ่าก็กลายเป็นประชาชนของประเทศไทยอย่างเต็มขั้น กลายมาเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่า เสร็จแล้วการปลูกป่า สมเด็จพระเจ้าทรงเรียกว่า เป็นการปลูกคนมากกว่าปลูกป่า แปลว่า ป่าจะอยู่ได้ คนจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม นอกจากนั้นก็มีโครงการมากมายที่ประสบความสำเร็จ มีรายได้ดูแลดอยตุง โดยไม่ต้องไปพึ่งงบประมาณของราชการ ถ้ามีโอกาส ควรจะขึ้นไปดูงานที่ดอยตุง สิ่งที่สมเด็จพระเจ้าทรงทิ้งไว้ เป็นผลงานที่มีความยั่งยืน และมีรายได้ เช่น กาแฟที่ปลูกที่ดอยตุง มีแมคคาเดเมียต้นใหญ่มาก โครงการดอยตุงประสบความสำเร็จค่อนข้างมาก ลูกศิษย์ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ ที่มาจากหน่วยงาน 3 หน่วยงานคือ กฟผ. กสทช. และทีโอที ก็ได้ไปเห็นศาสตร์พระราชาสั่งทำอะไรใช้คำว่า เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ทำอะไรก็ให้ระเบิดจากภายใน ทำอะไรให้ต่อเนื่อง ทำอะไรก็ให้ใช้ความรู้ ทำอะไรให้เป็นขั้นตอน ก็นักศึกษาที่ว่า โครงการดอยตุงไม่ได้เก่งเฉพาะในประเทศไทยสามารถไปช่วยประเทศอย่างอัฟกานิสถานด้วย ไปทำเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของคนในพื้นที่สูงในประเทศเหล่านั้น แล้วก็ขณะนี้ได้ขยายไปที่จังหวัดน่านด้วย ความสำเร็จของโครงการในหลวงรัชกาลที่ 9 ทุกวันนี้ น่าจะมีอิทธิพลต่อโครงการต่างๆ ในประเทศไทยมากขึ้น แทนที่จะใช้ข้าราชการ นักการเมืองทำงานทางด้านการเกษตร แล้วก็ยังใช้ปุ๋ยเคมีอยู่ ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระทรวงต่างๆ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรจะเป็นกระทรวงหนึ่งที่ใช้โครงการพระราชดำริเข้ามาเป็นตัวอย่างมากขึ้น แต่ปรากฏว่า โครงการหลวงไม่ได้เป็นที่ยอมรับหรือได้รับการยอมรับในจุดเล็กๆ เพราะฉะนั้น คนในภาคเกษตรส่วนหนึ่งก็ยังใช้สารเคมี ผักผลไม้ในปัจจุบัน ถ้าบริโภคแบบไม่ระมัดระวัง ก็จะตายผ่อนส่ง ถ้าเราใช้สารเคมีมากขึ้น เราจะประสบความสำเร็จล้มเหลว

คุณวิชัย วรธานีวงศ์ กล่าวว่า โครงการดอยตุงเป็นโครงการที่เกษตรกรโดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐจะต้องนำมาใช้เป็นต้นแบบเพราะตอนนี้เราไม่มีเวลาไปทำอย่างอื่นอีกแล้ว โครงการที่ประสบความสำเร็จตามแนวพระราชดำริของพระองค์ท่านนั้นเป็นโครงการที่ผ่านการทดสอบทุกอย่าง หน้าที่หลักของผู้ที่เกี่ยวข้อง

โดยเฉพาะถ้าเป็นเกษตรกรจะต้องลงมือทำ ถ้าทำตามโครงการพระราชดำริ ก็จะไม่จน แต่จะร่ำรวยมากเท่าใด ก็ขึ้นอยู่กับความขยัน ความพยายามและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ กล่าวว่า ตอนที่ศ.ดร.จีระ หงส์ลดารมภ์ นั่งเครื่องบินกลับมา ก็ได้พบกับข้าราชการกรมพัฒนาชุมชน จึงได้ถามเขาว่า ในยุค 4 ปี มีคนกล่าวถึงมากมายเกี่ยวกับรากหญ้า ชนบท รายได้ไม่พอ เขาก็บอกว่า จริง แต่ที่ประทังชีวิตของเขาไปได้เป็นเพราะ他不เพิ่มค่าใช้จ่าย แต่ลดค่าใช้จ่าย อย่างเกษตรทฤษฎีใหม่ คือปลูกทั้งข้าวและผัก มีการเลี้ยงปลาด้วย ทำให้ชีวิตเขาเปลี่ยน แต่ก่อน ต้องไปกู้ทุกอย่างแล้วในที่สุดอยู่ไม่ได้ เขาจึงบอกว่า เศรษฐกิจพอเพียงกลายเป็นปรัชญาชีวิต ซึ่งบางคนไม่เข้าใจเพราะคิดว่า เศรษฐกิจพอเพียงทำให้เรายากจนไปตลอดชีวิต อันที่จริงแล้ว เศรษฐกิจพอเพียงทำให้เราป้องกันความเสี่ยงในอนาคต เพราะในอนาคต ราคาสินค้าเกษตรอาจจะขึ้นก็ได้ เพราะฉะนั้น ในระหว่างที่มันยังไม่ขึ้น ถ้าขึ้นแบบนโยบายคุณยิ่งลักษณ์ก็จะสร้างปัญหาคอร์ปชั่นเป็นแสนแสนล้าน รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาไม่ใช่ประชานิยม คนก็เลยบ่นว่า ภาคเกษตรยากจน แต่ข้าราชการคนนี้เขาพูดดี เขาบอกว่า ถึงเราจะยากจน แต่เราก็มีความเป็นหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีอาหารการกินที่พอเพียง เพราะเขาไม่ต้องเอาเงินไปซื้อสินค้า เศรษฐกิจพอเพียงจึงน่าสนใจมาก